Ե՝ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1318 — ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 25 ՄԱՅԻՍ 1888 — (Ն. Տ.) 6 ՅՈՒՆԻՍ 1888 — 26 ՐԱՄԱԶԱՆ 1305

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՐ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Գալաթիա, Նորատունկեան-խան

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ, ԻՄԱՑՈՒԹԵԱՆ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ս. Պոլսոյ համար	Տարեկան գահկան արժէք	160
» »	Վեցամսեայ » »	80
» »	Երեամսեայ » »	40
Գաւառաց »	եւ տեղական	
	Թղթատարով տարեկան » »	240
Գաւառաց համար	եւ տեղական	
	Թղթատարով վեցամսեայ » »	120
Օտար երկիրներ, տարեկան	Երեք	56
» »	վեցամսեայ »	28

Խնբս ղրկուած յայտարարութեանց համար ծանր Տնօրէնութեան վրայ է համաձայնութեան դրուած նամակ կամ գրութիւն եւ յղուելիք.

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Ե. ՊԱՐԻՍ, 25 ՄԱՅԻՍ, 1888

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՉՈՐ. ԻՆՆԱԹԻԵՎ. Ռուսիոյ ներքին գործոց նախարար Թոլսթոյ կոմս վաւերացուց զօրավար Իննաթիեւի ընտրութիւնն իբրեւ նախագահ Մ'ասքուայի Սլաւական Ընկերութեան. Զօր. Իննաթիեւ Բիւեզ գնաց, ուր ժամանակ մը պիտի մնայ, Ռուսիոյ Բրիւսոնեւութիւն ընդունելուն իններորդ հարիւրամեակի հանդիսից պատրաստութեան հսկիչը, Թաչկէն Վիէննայի Թղթակիցն ուշադրաւ կը նկատէ Իննաթիեւ զօրավարին՝ իբրեւ պաչտօնական պետ համաւլաւեան կուսակցութեան՝ ցոյց տալ սկսած նոր գործունէութիւնը։ «Տարակոյս չկայ թէ Զօր. Իննաթիեւ իւր բնակավայրն ի Բիւեզ փոխադրած է աւելի եւս մօտ լինելու համար սլաւական մեքենայութեանց և պալքանեան ապստամբութեանց ասպարիզին։ Եւ այս մեքենայութիւնը և այս գործունէութիւնը չուռով տեղի պիտի ունենան, երբ այն անհանգարտ ոգին որ 1877ի պատերազմն յառաջ բերաւ՝ ազատ Թողուի արշաւիլ ազդեցութիւններէն որք վերջին տարիներս ի Փեդերսպուրկ անդորր կը պահէին զոմս Իննաթիեւ։»

ՉՕՐ. ՔԱՒԿԱՍՈՎ ԵՒ Պ. ՓՈՓՈՎ. Թ-յէն Սոֆիայի Թղթակիցը տեղւոյն բանտն երթեւեկով տեսակցեր է Փոփով հազարապետին հետ, որ՝ ինչպես կը յիշուի՝ զինուորական աստիճաններէն զրկուելով քառամեայ բանտարկութեան դատապարտուած է, իւր գնդին յանկացեալ գումարներէն խորած լինելուն համար։ Ի սկզբան կ'ըսուէր Թէ Փոփով 200,000 ֆր. գողցած է. բայց իւր հաչիւը քննուելով միայն 7,000 ֆր. ի բաց մը տեղնուեցաւ, զոր Փոփով կը վերագրէ իւր վարչական անընդունակութեան կամ անհոգութեան, այլ ո՛չ գողութեան. որովհետեւ, կ'ըսէ, եթէ ինք հարստանալ ուզէր, Պուլկարիոյ չինոթ վիճակը բանիցս մեծամեծ առիթներ ընծայած էր իրեն, որոյմէ օգուտ չէր քաղած, հայրենասիրութեամբ և պարտաճանաչութեամբ. կը պատմէ հետեւակաւոր Բաւլապով զօրավարին կողմէ իրեն առաջարկեալ կաշառքը, — դէպք մը որուն վկաներ կան։ «1886 նոյ.ին, երբ խնամակալը Թռնովա գնացին վաւոէժառ իշխանի ընտրութեան համար, մայրաքաղաքին (Սոֆիայի) պահպանութիւնն իմ խնամոց յանձնեցին. Զօր. Բաւլապով յանձամբ Սոֆիայի մէջ էր։ Օր մը պատերազմական նախարարի օգնական հազարապետ Փափրիքով և ներքին գործոց նախարարութեան ընդհ. քարտուղար Պ. Լուբանով իմ քովս էին, երբ ռուս գործակալէն (Բաւլապովէ) ստացայ իւրաքանչիւրին 100,000 ռուպլիոնց երկու չէկեր, (20,000 օսմ. ոսկի.) առաջարկութեամբ որ հետեւիս մը ղրկեմ խնամակալներուն, ծանուցանող Թէ Սոպրանյէին արշաւիները չեմ ճանչնար։ Մերժեցի արպիսի հետեւիս մը ղրկել, և ետ դարձուցի երկու չէկերն։

Ասոր վրայ հրաւիրեցայ Ռուսիոյ ընդհանուր հիւպատոսին այցելութիւն տալու, եւ անձամբ տեսնելու զինքս պարս։ Պատասխանեցի որ եթէ հաւանական ժամնախորհ մը, օսմ. իշխանութեանց կողմէ դատուեցայ ի Շումլա, և կախաղանի դատապարտեցայ։ Մանոյ պատժոյն տեղը տարուեցայ, ընկերներէս երկուքն այլեւս առչէս կախուեցան, և կարգն ինձ էր եկած, երբ իմ պատանեկութիւնս ներքինիս ար գանատները չարժեց, և նոյն իսկ բարեգութ Թուրքաց կողմէ բարեխօսութեան ա'յնպիսի բարձր աղաչակներ լսուեցան, որ իմ կախազան հանուելս յետաձգեցաւ։ Ասով ազատեցայ, եւ երեք ամիս յետոյ բանտէն ալ արձակեցայ։ Երկրորդ անգամ ի մահ դատապարտուեցայ 1886ին, երբ Ալէքսանդր Իշխան գահէն տապալեցաւ։ Այդ վտանգեան հեղինակները, Պէնտերվլ և Կրուլեվ, զիս հրացանի բռնել տալու համար հրամանագիր մը ստորագրեցին, և եթէ իշխանութեան վրայ ձայնի, անշուշտ հրացանի կը բըռնուէի։» Թղթակիցը, Փոփով հազարապետէն գատած մէկոցին, հարցուցեր է Թէ բանտին մէջ ժամանակն ինչպես կ'անցուցէ. Պատասխաներ է Թէ կը կարդայ Թիերի «Քառասնամեայ Յեղափոխութեան Պատմութիւն», և կը փափաքի ունենալ նաև Լուի Պլանի Պատմութիւնը նոյն Յեղափոխութեան։ «Այս պատասխան ուշագրաւ է ըստ իս, (կ'ըսէ Թղթակիցն), որովհետեւ ֆրանսական Յեղափոխութեան գրեանց ընթերցումը սիրելի զբաղում մ'է ուսեալ Պուլկարներու, մանաւանդ սպաներու. Բուլմէլիական Յեղափոխութեան ժամանակ, պուլկար սպայք իրենց զօրաց կ'ուղղէին հրամանագրեր, որք Պանաբարդի ցայտարարութիւններէն քաղեալ ամբողջ հատուածներ կը պարունակէին»։ Հազարապետ Փոփով կ'ըսէ Թէ ինք մեքենայութեանց զոհ եղած է, մանաւանդ Պ. Սգամպուլովի և անոր ընկերաց ոմանց առերեսութեան. Բայց նախամեծար կը համարի իւր անարդար պատիժը կրել քան ներում խնդրել. զի ներումն յանցանաց խոստովանութիւն կ'ենթադրէ, մինչ ինք կը բողոքէ Թէ անմեղ է։

Դերման կառավարութեան ֆրանսային — և միայն ֆրանսային — եկող օտարագրեներէ պահանջած անցագիրն իրական պատուար մ'եղած է Ալզաս-Լոռէնի և Ֆրանսայի սահմանաց միջև. Այժմ Ֆրանսացի որ Ալզաս-Լոռէն ուզէ երթալ, պարտի Փարիզի գերմանական դեսպանատունէն վաւերացեալ անցագիր ունենայ։ Բայց դեսպանատունն անվիճելապես չի տար իրմէ խնդրուած վաւերացումն, իրեն դիմողներուն անունները կ'արձանագրէ, և կը հաղորդէ Ալզաս-Լոռէնի իշխանութեանց, որք եթէ յայտարարեն Թէ ան Ֆրանսացոց Ալզաս-Լոռէն գալը վնաս չունի, դեսպանատունն յանձամբ եւեթ կը վաւերացնէ անցագրերն. Ա.յսպէս, անցագիր մը 10—15 օրէն կը վաւերացուի, և մէն մի վաւերացման համար 12 ½ ֆր. տուրը կ'առնուի։

—Շուէյտի Թագաւորն իւր հետեւորդներով Պարչելոնայէ Պորտօ գնաց։

—Թուլոնէ կը դրուի Թէ ծովային հրետանոցաց հրամանատար Օլիվիէ հաղարապետը կատ. մ'ունէր, որ քանի մը օրէ ի վեր կատաղութեան նշաններ կը ցուցնէր։ Անանսաբոյժ մը քննելով հաստատեց Թէ կատաղութենէն բռնուած է։ կատուն 8—10 օր յառաջ խածած էր հազարապետին որդին, որ հոգ չէր ըրած։ Բայց անասնաբոյժին յայտարարութիւնը լսելով, հազարապետին որդին յանկարծ կատաղութիւն ցուցուց, և խածաւ դիւր մայր։ Անմիջապես բժիշկ մը կանչուեցաւ, որով խնամք Տիկին Օլիվիէ և որդին Փարիզ ղրկուեցան՝ փաստէօրեան դրութեամբ դարմանուելու։

Մահու պատժոյն լուսաւորեալ երկրաց մէջ վերստին չնորհ գտնելը զարմանալի է, երբեմն եւրոպեան պատմութեան նչանաւորներէն մին էր չնչուիլն մահու պատժոյն. Ամենէն երեւելի բանաստեղծք և իմաստասէրք իրենց հզօր ձայնը կը բարձրացնէին մահու պատժոյն չնչումը պահանջելու։ Բայց Ֆրանսա, ուր ազատականութեան այս պահանջումն ամենէն աւելի կը լսուէր, բնաւ չվերցուց մահու պատիժը։ Միացեալ Նահանգներն, Անգլիա և Գերմանիա նմանապես երբեք չգործէին մահու պատիժը։ Զուիցերիա, որ չնչած էր զայն, վերջերս ժողովրդային ընդհանուր քուէարկութեամբ մը վերստին հաստատեց։ Արդի իմաստասիրութիւնը, մանաւանդ եղեռնական իրաւաբանութիւնն, այժ կուտան մահու պատժոյն պահպանման։ Ընդհանուր հոսանքին հետեւելով, և տեղային հանգամանքներն ալ ի նկատ առնելով, Ֆինլանտիոյ երեսփոխանական ժողովն եւս այս օրերս որոշեց երկրին օրինաց մէջ մուծանել մահու պատիժ, որ ցարդ գոյութիւն չուներ ֆինլական ողջամիտ և հանդարտիկ ժողովրդեան համար։

Հնդկաստանի այլ եւ այլ կողմերն, ի Բաչմիր մանաւանդ, հնտալսոր սաստկանալու և տարածուելու վրայ է։

—Եւրոպեան լրագիրք կը չարունակեն ուշադրութիւն նուիրել Մակեդոնիոյ գործերուն։ Սելանիկէ չատ մը ղօրք դէպ ի Չեռնագորայի սահմանագլուխը ղրկելու համար Բ. Դռնէն տըրուած հրամանը կը վերագրուի այն յուզման որուն ենթարկուեր է ստորին Ալպանիոյ ժողովուրդը, լսելով Չեռնագորացոց ինչ ինչ չարժումները։

—Ռուսական նոր, կեդր. Ասիոյ երկաթուղւոյ նոր ճիւղին բացման առթիւ կ'ըսէ Թէ Սմրղանտ, Լէնկ Թիմուրի վաղեմի մայրաքաղաքն, յետ այսորիկ Եւրոպիոյ հետ ուղղակի հաղորդակցութեան մէջ կը մտնէ. Զարմանալի՛ է եթէ Եւրոպա կը յայտնի հաղորդակցութիւն հաստատել Սկլանիկի հետ, որ վերջապէս Եւրոպիոյ մէջ է, մինչ նոյն միջոցին Ռուսիա հաղորդակցութիւն կը հաստատէ Սմրղանտի հետ, նոյ Սմրղանտի երկաթուղւոյն չինութիւնը մեծ յաղթանակ մը կը համարի հեռաւորութեան վրայ, և յոյս կը յայտնէ Թէ «Անգլիացիք, տեսնելով որ ի դերեւ ելած են Ռուսիոյ կեդր. Ասիոյ մէջ հաստատումն ապրիլելու համար իրենց ըրած բոլոր ջանքերը, յետ այսորիկ իրենց հակառակորդին հետ անկեղծ համաձայնութեան մը գալ պիտի փութան, իբրեւ միակ ապահովութիւն իրենց հնդկային տարածութեան համար։ Ռուսիա եւրոպական միջազգային ինչ ինչ խնդիրներու ելքը կը դիտէ համբերութեամբ, բայց ժամանակը պարապ չանցներ, և երբ իւր արեւմտեան սահմանաց վրայ անգործ մնալ կը Թուի, իւր Տէրութեան միւս կողմը կը տեսնէ անահման ասպարէզ մը բացուած իւր կորովի գործունէութեան առջեւ։»

ՀԱՅԱՐԱԿՈՐԴԵՆԵՔ Ի ՓԱՐԻԶ

Մայիս 27 ին, Փարիզի Հայարակորդին 1871 ի ապստամբութեան տարեդարձը տօնելու համար, չատ մը հայարակորդեանք Փէռ Լաչէզի գերեզմանատունը գնացին. Թափորներ կազմած և կարմիր դրօշներ պարզած այցելեցին Պաղնի, Վալէսէն և Տէլէքլուզի գերեզմանները. Քիչ մը ետքն եկան Անիշխանականներն ալ իրենց սեւ դրօշներով. Այս Յեղափոխականաց մեծ մասը զօրավար Պուլանժէի հակառակ էին. բայց Պ. Հաների Ռոշֆոռի Լէնթրանչէան լրագրին խմբագրաց ոմանց առաջնորդութեամբ ուրիշ յեղափոխական խումբ մը պուլանժէական էր, և այս Երկու խմբակներու միջեւ չուռով կռիւ ծագեցաւ. Պուլանժէական «քաղաքացի» Ռուլէն պակ մը բերած էր զոր գերեզմանի մը վրայ դնել կը ղբաղեր, երբ հակապուլանժէական «քաղաքացին» Լիւբա, որ «Նահատակը Զինքակոլ» արձանագրութեամբ սև դրօշ մը բռնած էր, ոչխարները մ'ուղղելով առ Ռուլէն, պոռտկեց. «Ա՛ռ ձե՛զ կրակս, Ռուլէ՛ն, եթէ գնտակ այսօր վրիպի, վաղը չպիտի վրիպի»։ Զայս ըսելով երեք գնտակ արձակեց, մինչ իւր ընկերք կ'աղաղակէին «Անկեղծ Պուլանժէականք. անկեղծ՛ Ռոշֆոռ», (որ Պուլանժէի յարած է.) Ռուլէն Լիւբայի ձեռքէն խլեց դրօշն, եւ Լիւբա, որ բարձր պատի մը վրայ ելած էր, ինկաւ պարտիզի մը մէջ. Իւր ընկերք չարաչար գանակոծեցան. Ընդհանուր կռիւ մը սկսաւ ի մէջ Անիշխանականաց և Հասարակորդեանց, պահներ առաքուր կռնեցան, և հուսկ ուրեմն ոստիկանութիւնն հասնելով վերջ տուաւ պայքարին. երկու անձինք ծանրապես վիրաւորեցան արձակեալ գնտակներէն.

ՈՍԿԻ ԵՒ ԱՐԾԱԹ

Տեղւէ Նէ-ի մայիս 18ի Թուոյն մէջ կը կարդանք.

«Երէկ Լոնտոնի հրապարակին մէջ ձող արծաթի գինը ներկայ գարուս ամենէն ցած գինն եղաւ. մէկ օնճա (գրեթէ լիտրա) արծաթը կրնայ այժմ 47 ⅞ բենիով գնուիլ, մինչդեռ 17 տարի յառաջ մէկ օնճա արծաթին հարկ. ոսկւով կրնար գնուիլ. այժմ մի և նոյն ոսկւով վեց օնճայի չափ կը գնուի։ Արծաթի գները նոյն անկման հակաւակ, արտադրութիւնն ալ օր օրի աւելնալու վրայ է. սակայն ոսկւոյ արտադրութիւնը տարեւէ տարի կը պակսի։ Ներկայ գարուս սկիզբները միջին հաշուով ոսկւոյ տարեկան արտադրութիւնն երկու միլիոն ոսկւոյ չափ էր Բալիֆոռնիայի հանքերը գտնուելէն ետեւ, ժամանակ մը 30 միլիոն անցաւ, բայց 1859էն ետեւ չատ մը տարիներ միջին հաշուով 20 միլիոնէն վեր մնալէ յետոյ, վերջին տարիներն 20 միլիոնէն վար իջած է։ Մինչեւ 1870 արծաթի արտադրութիւնը 20 տարի չարունակ 8էն մինչ 10½ միլիոն կը հանէր, սակայն արծաթի գինն իջնալ սկսելէն ի վեր արտադրութիւնն ալ ամիլ սկսած է, այնպէս որ ամիկ սերունդ մը յառաջ ո՛րքան արծաթի կ'ելլէին, այժմ անոր եռապատիկն ամելի կ'ելնէ։

«Ուտի, արծաթի նոր հանքայ գիւտն, որուն այժմ չատ պէտք չկայ, ժամանակիս առեւտրական կենաց դժբաստութիւններէն մին է։ Բայց անունք որ ոսկւոյ նման լաւ ու պարզ գրամը գործածութենէն դուրս ձգել ուզելով, արծաթի նման արժէքէ իյնած նլութ մը իւր առջի վիճակին հասցնել կը չանան, չեն կրնար քաջալերուիլ։»

Պ. Թիձայի պաչտպանը վերջապէս գտան չնորհքով փաստ մը, կ'ըսեն Թէ Պ. Թիձա իւր ճառով հասկնել կ'ուզէր Ֆրանսացւոց որ եթէ Մաճառք կը հաժակրէին ազատութեան պաչտպան Ֆրանսայի մը, ո'չ եւս կրնան համակրանք տածել այնպիսի Ֆրանսայի մը որ զիւր քաղաքականութիւն կը ծառայեցնէ ժողովուրդ մը տիրապետութեան. Ընվիճելի է Թէ եւրոպեան և արեւելեան ժողովրդոց համար չատ ցաւալի տեսարան մը կը ներկայացնէ Երրորդ Հանրապետութիւնը՝ գրեթէ տարկային աչակցութեամբ զոր պարտ կը համարի Հիւսիսի հակազատական մեծ կայսրութեան։

—Ֆրանձ Եոզէֆ կայսրը Զարին կրտսերագոյն եղբայր Փաւել մեծդուքսն անուանեց պատուակալ գնդապետ Ուհլան զօրաց մեռասանորդը գնդին. Այս գունդ կը կոչ Ռուսիոյ Ալեքսանդր Բ. կայսեր անունը։

—Փարիզէ մայիս 30 Թուով կը հեռագրուի առ Թայմ. «Զուարճալի է տեսնել Թէ ի Ֆրանսա, Հանրային զօրանաց վերաբերեալ ծանուցումներու մէջ իսկ, օ'ր ատիճան ի կիր կ'առնուի Ռուսիոյ նկատմամբ Ֆրանսայի նորածին համակրանքը։ Նուագածու զօսարձանաց մէջ ռուսական եղանակներ կը լսէք, թատրոններու մէջ ալ՝ ռուսական խաղեր կը տեսնէք. Առաջիկայ չաբաթ օր Զիարձականին մէջ պիտի ներկայացուի ռուսական ձիաւոր խաղ մը, ուր տիպրոն է Ս-ոպլեն։ Հաւանօրէն Տիկին Ատաժ, Պ. Տէրուլէտ և զօրավար Պուլանժէ պիտի ծափահարեն փլեւնական ռուս դիւցազները։»

ԲԱԶՄԱՄԱՐԴՈՒԹԻՒՆ ԿԱԻԿԱՍՈՑ

1888ի «Կաւկասեան Տարեցոյցին» մէջ Կաւկասիոյ բազմաժարդութեան վրայ հրատարակեալ տեղեկութիւններէն կ'երեւի Թէ 1886 տարւոյ վերջը Կաւկասիա ունէր 7 ½ միլիոն բնակիչ, այսինքն իբր երկու միլիոն աւելի քան 1872 ին, յորժամ տեղի ունեցած էր վերջին մարդահամարը. Ժողովրդեան այս աճման մէջ, ծնունդք 700,000 հոգիէ աւելի չեն. Կարսի և Պաթումի նոր գաւառներն իբր 200,000 բնակիչ բերին Կաւկասիոյ, և ժողովրդեան աճման մեացեալ մասը վերագրելի է գաղթականներու հաստատման ի Կաւկասիա։ Ծերզոյն կլիմային պատուականութիւնն եւ բնական հարստութեան մասին ընծայած առաւելութիւններն ի նկատ առնելով, զարմանք կը չարժէ բերնակաց Թուոյն և մանաւանդ Ծնդոց սահմանութիւնը։ Բայց մահմետական Չերքէսներուն ի Թուրքիա գաղթումն ևս երեւելի չարժումի մ'էր։ Այս պատճառաւ Կաւկասիոյ կրած կորուստը կը հաւասարէր ծնդոց չնորհիւ ունեցած աճման։ Այսօր իսկ Կաւկասիոյ չատ մը Չերքէսք գաղթելու փափաք կը ցուցնեն, և եթէ ռուս կառավարութիւնն արգելք չդնէ, մահմետական Չերքես բնաւ չպիտի ձեալ Կաւկասիոյ մէջ։ Սոցա մէջ գաղթականին չարժումը վերջերս նոր Թափ մ'առաւ, երբ իմացան Թէ ռուս կառավարութեան դիտումն է զօրք առնուլ Կաւկասիոյ մահմետական բնակիչներէն ալ։ Ասոր վրայ ամբողջ ցեղեր արտօնութիւն խնդրեցին գաղթելու, և տեսնելով որ պիտի կրնան արտօնութիւն ձեռք բերել, վաճառեցին իրենց բոլոր ստացուածքը։ Բայց ռուս կառա-

---

—(30)—

ԹԵՐԹՕՆԱՐԵՒԵԼՔԻ

ՎԱՐԺԱՊԵՏԻՆ ԱՂՋԻԿԸ

ՊՈԼՍԱԿԱՆ ԲԱՐՔԵՐ

Եթէ նա չայէր իւր մազերը, եթէ համբուրէր զինք, եթէ նորա չնչին զգաբուրէր իւր այտերուն վրայ՝ պիտի սիրէի. ա՛հ, այդ մայրիկը չէր որ այպէս պիտի լքանէր զինք. նա իւր քոյրիկը ննջած էր միտ, նա չամաս գիշերներն եւած էր իւր զաւկին վրայ հսկելու, ծածկելու իւր վրայ անկողնոյն վերնին որպէս զի պաղ չառնէր, հազար գուրգուրանքներ ուներած էր իրեն համար. եւ այժմ նա այս պահուս կը ննջէր, Թերեւս երազելով իւր աղջիկն երջանկութիւնը, մինչ ինք, իւր աղջիկը, կը տառապէր վշտաչարչար։ Եւ Աստղիկ հեզճամիտ կը գոչէր. «Մայրի՛կ, մայրի՛կ.» բայց մայրիկը չատ հեռու էր, չէր լսեր իւր ձայնը։

Փոթորիկը դադրած էր։ Եւ Աստղիկ ահաւեկութիւնը տակաւ փարատած՝ ընկղմած էր տխուր տխուր մտածմանց մէջ. չէր արտասուեր այլ եւս, յոգնած էր արտասուելէ, իւր դէմքը դառնութեան եւ վշտակրութեան գիշատիչ տեսիլ մը կ'ընծայէր։ Կը մտածէր «օտար»ին վրայ. ա՛հ, կը խոստովանէր ինքնիրեն, այդ օտարականին համար զոր ի զուր ատել, արհամարհել կ'ուզէր, այս պահուս քան զամենայն բան սէր մը կ'զգար. եթէ ցայն վայր սիրած էր զայն, այժմ կը պաշտէր, այդ անխիղճ օտարականն. եւ ասկայն նա, այս պահուս իսկ այդ անարդ կինդ գգուանքները կը վայելէր, ու անոր ողբերչ խօսքերուն կ'ունկնդրէր անշուշտ։

Կը նախանձէր Աստղիկ, իւր հոգւոյն բոլոր զօրութեամբ կ'ատէր այդ կինը. ու իւր սիրոյն մէջ ներզգալիա դառնալով ատակ կը չքնդէրէր Արամն. ա՛հ, այո, նա կը սիրէր զինք, նա անհաւատարիմ ամուսին մը չէր. բայց այդ դիւային կինը եկած էր զինքն հրապուրել. Արամ մեղապարտ չէր։

Կ'ուզէր գէթ վայրկեան մը համար իւր առջեւ ունենալ այդ անարժան կինը, պիտի յաշտէր զայն . . . Բայց յանկարծ իւր արտասուալից աչերը բոցավառեցան հեռաքերքութեան կայծով, ոստմանէ անկողնէն դուրս նետուեց ինքզինք, վառեց ճրագը. մտաբաց Արամի մատեանն, փորձեց զայն բանալ. բայց փակուած էր ամրակնդ. արագաչ իսկոյն անոր գգեստներուն քով. խուզարկեց անոնց գրպանները գողգոջուն, եւ անոր վերարկուին ներքին գրպաններէ մէկն մէջ իւր ձեռքը բաղխեցաւ. քառակուսի ատեարաթուղթի մը. դուրս քաշեց զայն գողտրար. լուսանկար մ'էր այն, ձեւէն գատելով. մտածել Թէ Արամ եւ ինք այդքան փոքրագիր լուսանկար չունէին՝ երիվայրկենի գործ եղաւ իրեն համար. անհամբեր էր, բայց պահեց լուսանկարն իւր ձեռաց մէջ. եթէ այդ կնոջ վերաբերեր այն . . . կը գողար իւր բոլոր մարմինը. ձեռքն իւր սրտին վրայ դրաւ, կարծես պիտի նուաղեր. բայց մտաեցաւ ճրագին, պիտի դիտէր լուսանկարն. եւ այն ինչ վեր կ'առնուր զայն դիտելու, եւ ահա Արամ բանալով սենեկին դուռն՝ երեւցաւ սեամին վրայ. Աստղիկ դիտեց այդ լուսանկարն, յետոյ խելացնոր դիտեց Արամն ու ինկաւ նուաղեալ գոչելով հեղճամիտ. «Արա՛մ»։

Պէռենիսի լուսանկարն էր այն։

իե

Թորոս պէյ յաջորդ ա.առաւօտուն առաջին չոգենաւով Պոլիս իջած էր, առանց Արամն ու իւր կինը տեսնելու. որք չատ ուշ արթնցած էին նոյն առաւօտ։

Շաբաթ մը յետոյ արդէն Արամ կնոջմովը փոխադրուած էր իւր հօր տունն ի Բերա. այդ չաբթուան բոլոր տեւողութեան մէջ ի կղզի Արամ չէր գացած քնաւ իւր հոմանուհին տեսնելու. մեծ ապատրութիւն ըրած էր իւր վրայ այն գիշերուան Աստղիկի գեհաչարժ տեսիլը. խանդաղատանք մը զգացած էր անոր նկատմամբ, մտածելով անոր սիրոյն տատանութեան վրայ. Բայց ապատրութիւնք չամաս վաղանցուկ են եւ Արամ որ այդ գիշեր հաստատապէս մտադրած էր վերջնապէս խզել ամեն չարաբերութիւն Պէռենիսի հետ՝ ոչ իսկ մտածած, ոչ իսկ վարանած էր իւրեանց կղզիէն լքած օրն երկուղ մ'ուղղել անոր համար. անհամբեր կը փոխադրուէր ի Բերա, ուր զինքը վերստին դտնելու հաճոյքը, բաղդը սիրտ ունենար ի մտոց։

Եթէ Արամ կղզիէն լքելով անմիջապէս չէր գացած տեսնել իւր տարփածուն որուն ֆոթօնաէոնիկան շրջանակը Բերա կը փոխադրուէր՝ պատճառն այն հիւրերն էին որք ամեն գիշեր կուգային բարի գալուստ մաղթել իրենց, Բայց այդ ամեն հիւրերու մէջ պէյը կը պակսէր։ Պէյը կասկածելով Թէ Աստղիկ ապրապայման վրդովման վայրկեան մը մէջ մի գուցէ յայտնութեամբ մը մատներ զինք, չէր գացած Նահապետականց պյցելութեան, Արամի հետ անհաճոյ պատահար մը ունենալէ զգուշանալով եւ սպասելով որ ժամանակն իրաց վիճակը պարզէ։

Բայց Աստղիկ չէր երած բնաւ յայտնութիւն մը որպ լսառնուած ըլլար Արամի կարծեցեալ բարեկամին անունն. ոչինչ ըսած էր նորա մասին. ա՛հ, յիշած էր անոր սպառնալիքներն, այն չարամիտ բայց, աւա՛ղ, արդարացի դիտողութիւնը զոր պարտիզին երած էր նա այն գիշեր երբ պանդոկ վերադարձած էին. «Տիկին, եթէ իմ այս ամեն յայտնութիւններէս մին յայտնէ Արամի՝ պիտ անոր հետ գժտեցած կ'ըլլաք. ա՛յս կ'ըլլայ միայն ձեր ինձ հասցնելիք վնասը. սակայն զգուշացէք, որովհետեւ երբ ձեր ամուսինը լսէ Թէ ես համարձակութիւն ունեցած եմ այդպիսի յայտնութիւններ ընելու ձեզ՝ զձեզ կը դատապարտէ կարծելով Թէ դուք տուած էք ինձ այդ համարձակութիւնն, և անգամ մը որ կասկածն ձեր վրայ, այլ եւս անհաւատարիմ կին մը կը նկատէ զձեզ ու այն ատեն գժտիլը կ'ունենաք ձեր ատն մէջ։ Կը կրկնեմ, եթէ յայտնութիւն մը ընէք, բարեկամ մը կը զրկէք պիտի նուաղեր. բայց մտեցաւ ճրագին, պիտի դիտէր լուսանկարն. եւ այն ինչ վեր կ'առնուր զայն դիտելու, եւ ահա Արամ բանալով սենեկին դուռն՝ երեւցաւ սեամին վրայ. Աստղիկ դիտեց այդ լուսանկարն, յետոյ խելացնոր դիտեց Արամն ու ինկաւ նուաղեալ գոչելով հեղճամիտ. «Արա՛մ»։

Պէռենիսի լուսանկարն էր այն։

իե

Թորոս պէյ յաջորդ ա.առաւօտուն առաջին չոգենաւով Պոլիս իջած էր, առանց Արամն ու իւր կինը տեսնելու. որք չատ ուշ արթնցած էին նոյն առաւօտ։

Շաբաթ մը յետոյ արդէն Արամ կնոջմովը փոխադրուած էր իւր հօր տունն ի Բերա. այդ չաբթուան բոլոր տեւողութեան մէջ ի կղզի Արամ չէր գացած քնաւ իւր հոմանուհին տեսնելու. մեծ ապատրութիւն ըրած էր իւր վրայ այն գիշերուան Աստղիկի գեհաչարժ տեսիլը. խանդաղատանք մը զգացած էր անոր նկատմամբ, մտածելով անոր սիրոյն տատանութեան վրայ. Բայց ապատրութիւնք չամաս վաղանցուկ են եւ Արամ որ այդ գիշեր հաստատապէս մտադրած էր վերջնապէս խզել ամեն չարաբերութիւն Պէռենիսի հետ՝ ոչ իսկ մտածած, ոչ իսկ վարանած էր իւրեանց կղզիէն լքած օրն երկուղ մ'ուղղել անոր համար. անհամբեր կը փոխադրուէր ի Բերա, ուր զինքը վերստին դտնելու հաճոյքը, բաղդը սիրտ ունենար ի մտոց։

Եթէ Արամ կղզիէն լքելով անմիջապէս չէր գացած տեսնել իւր տարփածուն որուն ֆոթօնաէոնիկան շրջանակը Բերա կը փոխադրուէր՝ պատճառն այն հիւրերն էին որք ամեն գիշեր կուգային բարի գալուստ մաղթել իրենց, Բայց այդ ամեն հիւրերու մէջ պէյը կը պակսէր։ Պէյը կասկածելով Թէ Աստղիկ ապրապայման վրդովման վայրկեան մը մէջ մի գուցէ յայտնութեամբ մը մատներ զինք, չէր գացած Նահապետականց պյցելութեան, Արամի հետ անհաճոյ պատահար մը ունենալէ զգուշանալով եւ սպասելով որ ժամանակն իրաց վիճակը պարզէ։

Բայց Աստղիկ չէր երած բնաւ յայտնութիւն մը որպ լսառնուած ըլլար Արամի կարծեցեալ բարեկամին անունն. ոչինչ ըսած էր նորա մասին. ա՛հ, յիշած էր անոր սպառնալիքներն, այն չարամիտ բայց, աւա՛ղ, արդարացի դիտողութիւնը զոր պարտիզին երած էր նա այն գիշեր երբ պանդոկ վերադարձած էին. «Տիկին, եթէ իմ այս ամեն յայտնութիւններէս մին յայտնէ Արամի՝ պիտ անոր հետ գժտեցած կ'ըլլաք. ա՛յս կ'ըլլայ միայն ձեր ինձ հասցնելիք վնասը. սակայն զգուշացէք, որովհետեւ երբ ձեր ամուսինը լսէ Թէ ես համարձակութիւն ունեցած եմ այդպիսի յայտնութիւններ ընելու ձեզ՝ զձեզ կը դատապարտէ կարծելով Թէ դուք տուած էք ինձ այդ համարձակութիւնն, և անգամ մը որ կասկածն ձեր վրայ, այլ եւս անհաւատարիմ կին մը կը նկատէ զձեզ ու այն ատեն գժտիլը կ'ունենաք ձեր ատն մէջ։ Կը կրկնեմ, եթէ յայտնութիւն մը ընէք, բարեկամ մը կը զրկէք պիտի նուաղեր. բայց մտեցաւ ճրագին, պիտի դիտէր լուսանկարն. եւ այն ինչ վեր կ'առնուր զայն դիտելու, եւ ահա Արամ բանալով սենեկին դուռն՝ երեւցաւ սեամին վրայ. Աստղիկ դիտեց այդ լուսանկարն, յետոյ խելացնոր դիտեց Արամն ու ինկաւ նուաղեալ գոչելով հեղճամիտ. «Արա՛մ»։

Պէռենիսի լուսանկարն էր այն։

իե

Թորոս պէյ յաջորդ ա.առաւօտուն առաջին չոգենաւով Պոլիս իջած էր, առանց Արամն ու իւր կինը տեսնելու. որք չատ ուշ արթնցած էին նոյն առաւօտ։

Շաբաթ մը յետոյ արդէն Արամ կնոջմովը փոխադրուած էր իւր հօր տունն ի Բերա. այդ չաբթուան բոլոր տեւողութեան մէջ ի կղզի Արամ չէր գացած քնաւ իւր հոմանուհին տեսնելու. մեծ ապատրութիւն ըրած էր իւր վրայ այն գիշերուան Աստղիկի գեհաչարժ տեսիլը. խանդաղատանք մը զգացած էր անոր նկատմամբ, մտածելով անոր սիրոյն տատանութեան վրայ. Բայց ապատրութիւնք չամաս վաղանցուկ են եւ Արամ որ այդ գիշեր հաստատապէս մտադրած էր վերջնապէս խզել ամեն չարաբերութիւն Պէռենիսի հետ՝ ոչ իսկ մտածած, ոչ իսկ վարանած էր իւրեանց կղզիէն լքած օրն երկուղ մ'ուղղել անոր համար. անհամբեր կը փոխադրուէր ի Բերա, ուր զինքը վերստին դտնելու հաճոյքը, բաղդը սիրտ ունենար ի մտոց։

Եթէ Արամ կղզիէն լքելով անմիջապէս չէր գացած տեսնել իւր տարփածուն որուն ֆոթօնաէոնիկան շրջանակը Բերա կը փոխադրուէր՝ պատճառն այն հիւրերն էին որք ամեն գիշեր կուգային բարի գալուստ մաղթել իրենց, Բայց այդ ամեն հիւրերու մէջ պէյը կը պակսէր։ Պէյը կասկածելով Թէ Աստղիկ ապրապայման վրդովման վայրկեան մը մէջ մի գուցէ յայտնութեամբ մը մատներ զինք, չէր գացած Նահապետականց պյցելութեան, Արամի հետ անհաճոյ պատահար մը ունենալէ զգուշանալով եւ սպասելով որ ժամանակն իրաց վիճակը պարզէ։

Բայց Աստղիկ չէր

ՄԵՂՈՒ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԼՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

Ի՞նչ է Ազգ. Ո՞ր ազգերուն կ՚ըսենք ազգ։ Ազգ. Ազգութիւն. Ազգայնութիւն. Ազգայնական։ Ազգայնականութիւն։ Ազգայնականացնել։ Ազգայնականացում։ Ազգայնականանալ։ Ազգայնականացած։ Ազգայնականացող։ Ազգայնականացնող։ Ազգայնականացնողական։ Ազգայնականացնողականութիւն։ Ազգայնականացնողականացնել։ Ազգայնականացնողականացում։ Ազգայնականացնողականանալ։ Ազգայնականացնողականացած։ Ազգայնականացնողականացող։ Ազգայնականացնողականացնող։ Ազգայնականացնողականացնողական։ Ազգայնականացնողականացնողականութիւն։ Ազգայնականացնողականացնողականացնել։ Ազգայնականացնողականացնողականացում։ Ազգայնականացնողականացնողականանալ։ Ազգայնականացնողականացնողականացած։ Ազգայնականացնողականացնողականացող։ Ազգայնականացնողականացնողականացնող։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողական։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականութիւն։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնել։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացում։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականանալ։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացած։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացող։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնող։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողական։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականութիւն։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնել։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացում։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականանալ։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացած։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացող։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնող։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողական։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականութիւն։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնել։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացում։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականանալ։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացած։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացող։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնող։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողական։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականութիւն։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնել։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացում։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականանալ։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացած։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացող։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնող։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողական։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականութիւն։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնել։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացում։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականանալ։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացած։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացող։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնող։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողական։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականութիւն։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնել։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացում։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականանալ։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացած։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացող։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնող։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողական։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականութիւն։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնել։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացում։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականանալ։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացած։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացող։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնող։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողական։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականութիւն։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնել։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացում։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականանալ։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացած։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացող։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնող։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողական։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականութիւն։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնել։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացում։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականանալ։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացած։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացող։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնող։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողական։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականութիւն։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնել։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացում։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականանալ։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացած։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացող։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնող։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողական։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականութիւն։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնել։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացում։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականանալ։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացած։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացող։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնող։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողական։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականութիւն։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնել։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացում։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականանալ։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացած։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացող։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնող։ Ազգայնականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողականացնողական։ Ազգայնականացնող

ՄԱՐՏԻ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ՕՐԳԱՆ

Հրատարակվում է շաբաթական 7—8 էջ ծավալով

Գինը՝ մեկ ամսվա 1 ռուբլի

ՀԱՍՑԵ ՀԱՍՑԵ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ՕՐԳԱՆ

ՄԱՐՏԻ

Հրատարակվում է շաբաթական 7—8 էջ ծավալով

Գինը՝ մեկ ամսվա 1 ռուբլի

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ՕՐԳԱՆ

Խմբագրության հասցեն՝ Ք. Երևան, Ազատության հրապարակ, Կառավարական տուն

Հրատարակվում է շաբաթական 7—8 էջ ծավալով

Գինը՝ մեկ ամսվա 1 ռուբլի

Խմբագրության հասցեն՝ Ք. Երևան, Ազատության հրապարակ, Կառավարական տուն

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ա. Ղազարյան — Ինչպես ենք մենք աշխատում 1

Ա. Ղազարյան — Ինչպես ենք մենք աշխատում 1

Ա. Ղազարյան — Ինչպես ենք մենք աշխատում 1

ԻՆՉՊԵՍ ԵՆՔ ՄԵՆՔ ԱՇԽԱՏՈՒՄ

Ա. ՂԱԶԱՐՅԱՆ

Ինչպես ենք մենք աշխատում, ընկերներ, ինչպես ենք մենք աշխատում, ընկերներ, ինչպես ենք մենք աշխատում, ընկերներ,

ՓԱՐԱՉ

ՕՐԱԹԵՐԹ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ «ՓԱՐԱՉԻ» ՏՊԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

ՓՈՂՈՑ ԹԻՒ 17

ԳԻՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴՈՒԹԵԱՆ

Ամսական . . . . . 1 ր. 50 կ.
Երեք ամսուան . . . . . 4 ր. 50 կ.
Վեց ամսուան . . . . . 9 ր.
Տարեկան . . . . . 18 ր.

ԱՐՏԱՔԻՆ ԳԻՆ

Ամսական . . . . . 2 ր. 50 կ.
Երեք ամսուան . . . . . 7 ր. 50 կ.
Վեց ամսուան . . . . . 15 ր.
Տարեկան . . . . . 30 ր.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՒ ՕՏԱՐԱԿԱՆ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆՑ ՀԱՄԱՐ

Ամսական . . . . . 3 ր.
Երեք ամսուան . . . . . 8 ր. 50 կ.
Վեց ամսուան . . . . . 16 ր.
Տարեկան . . . . . 32 ր.

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ԳԻՆ

Մէկ տողը առաջին անգամ . . . . . 20 կ.
Ամէն անգամ հրատարակուելու համար . . . . . 10 կ.
Ամսական . . . . . 1 ր. 50 կ.
Երեք ամսուան . . . . . 4 ր. 50 կ.
Վեց ամսուան . . . . . 9 ր.
Տարեկան . . . . . 18 ր.

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ ԴԻՄԵԼ

Պետրոս Տէր Յովհաննիսեան, Ս. Էջմիածին

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՒ ՕՏԱՐԱԿԱՆ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆՑ ՀԱՄԱՐ ԴԻՄԵԼ

Տ. Գրիգոր Արքեպիսկոպոս Զաքարեան, Թիֆլիս

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ